

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Fsva. forslaget afsnit om centerstruktur og deltagerbetaling for undervisning efter lov om almen voksenuddannelse og voksenuddannelsescentre (avu) samt lov om kursus til højere forberedelseksamen og om studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v. (hf), henvises der til Folketingstidende 1999-2000, Folketingets Forhandlinger, spalte 2098, 5099, 5431 samt Tillæg A, spalte 3438, 3416, Tillæg B, spalte 415 og 418 og Tillæg C, spalte 460.

Med lov nr. 260 af 12. april 2000 blev der på VUC-området indført en model med efterspørgselsstyring kombineret med differentieret deltagerbetaling. Der blev indført en egentlig deltagerbetaling for en række af de fag, som i dag ikke er centrale grundfag. Hensigten var en bedre økonomistyring og kvalificering af efterspørgslen.

Efterspørgselsmodellen indebærer efter den gældende lov, at det enkelte amtsråd fastsætter takster og deltagerbetalingens størrelse inden for et loft. Loftet over deltagerbetalingen fastsættes på et niveau, der kan sammenlignes med andre voksen- og efteruddannelser, men samtidig tager hensyn til, at målgruppen er kortuddannede.

Efterspørgselsstyringen indebærer i modsætning til udbudsstyring og økonomisk rammestyring, at bevilningerne følger den faktiske uddannelsesefterspørgsel. Efterspørgselsstyringen er dermed et smidigt styringsystem, der automatisk sikrer, dels at finansieringen ledes der hen, hvor uddannelsesbehovet og efterspørgslen er, dels at institutionerne dermed har et kraftigt økonomisk incitament til at tilpasse udbud og kapacitet til det faktiske uddannelsesbehov og den faktiske efterspørgsel på de enkelte områder.

Med en efterspørgselsmodel følger et behov for at kvalificere og styre efterspørgslen, dels inden for det enkelte uddannelsesområde, dels mellem uddannelsesområder. Kvalificeringen af efterspørgslen skal sikre, at forbrug af uddannelsestilbud afspejler et reelt

behov, og at valget af uddannelsestilbud er velovervejet. Styringen af efterspørgslen skal sikre, at forbruget af uddannelsestilbud kan holdes inden for de økonomiske rammer, som samfundet kan stille til rådighed for uddannelsesindsatsen. Deltagerbetaling er et enkelt og ubureaukratisk styringsinstrument, som er velegnet til dette formål.

Med efterspørgselsstyring og deltagerbetaling på en række uddannelsesområder, som i et vist omfang tilbyder beslægtede, men ikke nødvendigvis identiske, uddannelsestilbud, er det desuden nødvendigt at sikre en rimelig balance mellem deltagerbetalingsniveauerne på de forskellige områder. Det er nødvendigt både af konkurrencemæssige hensyn og af hensyn til at sikre, at uddannelsesefterspørgslen ikke styres alene af økonomiske overvejelser om, hvor et uddannelsestilbud er billigst.

Også den erhvervsrettede voksen- og efteruddannelse til og med erhvervsuddannelsesniveau, de såkaldte AUF-uddannelser, er omfattet af efterspørgselsstyring, og med lov nr. 148 af 25. marts 2002 blev deltagerbetaling indført som et generelt styringsinstrument på AUF-uddannelserne.

Dermed eksisterer der et potentielt konkurrenceforhold mellem visse af de uddannelsestilbud, som udbydes på henholdsvis VUC-området og den erhvervsrettede voksen- og efteruddannelse til og med erhvervsuddannelsesniveau samt i en vis udstrækning aftenskolerne og private udbydere.

Med lovforslaget sikres mere lige konkurrencevilkår mellem voksenuddannelsescentres (VUC) udbud af avu-fag og hf-enkeltfag, aftenskolerne, uddannelser under Arbejdsmarkedets UddannelsesFinansiering og private udbydere, jf. de ændringer af deltagerbetalingen, der er foretaget på det øvrige offentlige udbud af voksenuddannelse. Med lovforslaget gennemføres således den harmonisering af niveauet for deltagerbetaling, som var forudsat dels i forbindelse med forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets UddannelsesFinansiering m.v., dels i forbindelse med forslag til lov om ændring af lov om støtte til folke-